

”*Det som kommer närmast odödligheten här
i världen är ett statligt verk.*

HUGH S. JOHNSON

12 Administration av skattesystemet

12.1 Inledning

Skattesystemet berör alla invånare, företag och organisationer och nästan alla deltar i dess administration som deklaranter, uppgiftslämnare eller betalningsförmedlare. I detta kapitel beskrivs skatteadministrationens uppbyggnad, men perspektivet begränsas till statliga myndigheter.

Vanligtvis identifieras skatteadministrationen som *Skatteförvaltningen*, vilket är en samlingsbeteckning för Riksskatteverket och landets numera tio regionala skattemyndigheter.

Skatteförvaltningen sysslar emellertid även med annat än skatter, t.ex. folkbokföring. Det finns å andra sidan flera myndigheter utanför skatteförvaltningen som också svarar för viktiga beskattningsfunktioner, exempelvis Tullverket och kronofogdemyndigheterna. Som samlingsbeteckning på alla olika beskattningsfunktioner, utan avseende på vilken myndighet som svarar för dem, används i det följande *skatteadministrationen*.

Det finns emellertid dessutom ett antal funktioner som är nödvändiga för att upprätthålla skattesystemet, men som ligger utanför vad man normalt menar med skatteadministration, t.ex. de politiska instansernas arbete med utformning av skattepolitik och skattelagstiftning liksom rättsväsendets befattning med skattemål och skattebrott.

I detta kapitel behandlas i nämnd ordning

- den politiska nivån
(där skattepolitik och skattelagstiftning utformas)
- den egentliga skatteadministrationen
- rättsväsendet
(som hanterar tvister, brott och straff)

12.2 Den politiska nivån

“Det svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta” utövas av **riksdagen**. Inom riksdagen behandlas skattefrågor av skatteutskottet.

I några avseenden måste emellertid riksdagen underordna sig EU. Det gäller mervärdesskatten och de s.k. harmoniserade punktskatterna, där EU ställer vissa krav på hur reglerna ska vara utformade. Det är dock fortfarande riksdagen som beslutar om den konkreta utformningen även av dessa regler.

Det är **regeringen** som lägger fram de propositioner som riksdagen skall ta ställning till. Lagförslagen utarbetas inom regeringskansliet och när det gäller skattelagstiftning är det Finansdepartementets skatteavdelning som svarar för utformning av propositioner och förslag till lagtext. Dessa förslag grundar sig i sin tur ofta på mer eller mindre omfattande utredningar som publiceras som SOU eller departementspromemorior (DS).

12.3 Skatteadministrationen

Skatteadministrationen omfattar skattemyndigheterna och ett antal andra myndigheter som också medverkar i beskattningen. Till skatteadministrationen räknas huvuddelen av Riksskatteverkets och de tio regionala skattemyndigheternas verksamhet, liksom en stor del av kronofogdemyndigheternas arbete och Tullverkets uppbörd av moms, tullar m.m. vid import från länder utanför EU. Även Vägverkets uppbörd av fordonsskatt och tingsrätternas hantering av stämpelskatt och arvs-skatt kan räknas till skatteadministrationen. Ekonomistyrningsverkets arbete med inkomstredovisning och inkomstprognoser är uppgifter som i andra länder normalt utförs av de centrala skattemyndigheterna, vilket kan motivera att även detta arbete inräknas i skatteadministrationen.

12.1 Tabell.

Beräknat antal personer i skatteadministrationen.

Estimated number of persons performing tax administrative duties at different agencies.

	Beskattning uppörd, skatteindrivning Taxation	Folkbokföring Population registration	Allmänna val, indrivning avenskilda mål Elections, collection of private debts	Summa Total
Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet				
Tax administration & enforcement service				
Riksskatteverket (National Tax Board (NTB))	830	50	195	1 075
Skattemyndigheterna (Regional Tax Authorities)	8 405	830		9 235
Kronofogdemyndigheterna (a) (Enforcement Authorities)	900		1 829	2 729
Summa (Total)	10 135	880	2 024	13 039
Övriga myndigheter				
Other agencies				
Tullverket (Customs)	1 000			
Tingsrätterna (b) (District courts)	75			
Vägverket, ESV (c) (Other)	20			
Summa (Total)	11 230			

(a) Ca 1/3 av arbetstiden beräknas belöpa på skatteindrivning. (b) 50% av antalet årsarbetskrafter för bouppteckningar. (c) Uppskattning
Källor: Se nedan.

12.3.1 Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet

Skatteförvaltningen omfattar RSV (till den del verket betjänar folkbokföring, fastighetstaxering och beskattning) och skattemyndigheterna. RSV är också chefsmyndighet för kronofogdemyndigheterna. Tillsammans hade de båda förvaltningsgrenarna ca 13.000 anställda vid 1999 års ingång.

12.2. Tabell.

Antal anställda i skatteförvaltningens och exekutionsväsendet den 1 januari resp år.

Number of employees January 1th at the National Tax Board and its regional authorities.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Riksskatteverket (National Tax Board)	868	854	935	979	1 023	1 043	1 094	1 075
Varav DataService	369	371	557	606	618	619	657	658
Varav övriga avd	499	483	378	373	405	424	437	417
Skattemyndigheterna (Tax Authorities)	11 863	11 649	11 039	10 799	10 724	10 148	9 687	9 235
Kronofogdemyndigheterna (Enforcement Authorities)	2 880	2 899	2 888	2 912	2 878	2 828	2 753	2 729
Totalt	15 611	15 402	14 862	14 690	14 625	14 019	13 534	13 039

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997 och 1998.

Riksskatteverket, som är chefsmyndighet för de tio regionala skattemyndigheterna och de tio regionala kronofogdemyndigheterna, är central förvaltningsmyndighet för

- beskattning
- indrivning
- folkbokföring
- allmänna val

Organisatoriskt består RSV av tre verksamhetsområden (skatt, exekution och samhällsservice¹), tre övriga avdelningar (ekonomi, personal och IT) samt ett antal mindre enheter och sekretariat. Omkring 2/3 av RSV:s personal arbetar inom IT-avdelningen, som är en uppdragsfinansierad resultatenhet med verksamhet över hela landet.

Skattemyndigheterna. Den regionala skatteadministrationen var från början en del av länsstyrelsen. År 1987 bildades 24 fristående länskattemyndigheter, som 1991 slogs samman med de lokala skattemyndigheterna i länet till skattemyndigheter. Den 1 januari 1999 ombildades skattemyndigheterna till tio regionmyndigheter.

Inom varje region finns ett eller flera skattekontor, till vilka allmänhet och företag vänder sig i skatte- och folkbokföringsfrågor. Inom myndigheterna finns normalt ett regionskattekontor som har hand om de större

företagens skattefrågor. Det är skattekontoren som svarar för den operativa verksamheten.

Vid skattemyndigheten i Gävle finns ett särskilt skattekontor (lokaliserat till Ludvika) som handlägger frågor om punktskatter m.m.

I **skatteförvaltningen**, d.v.s. skattemyndigheterna och merparten av RSV, arbetade 1998 lite drygt 10 000 personer. Räknat i arbetstid motsvarande personalresurserna ca 9 700 heltidsarbetande (eller årsarbetskrafter). Operativa arbetsuppgifter (hantering av deklarationer och ärenden, service, kontroll etc) svarade för ca 2/3 av den samlade arbetstiden. Den resterande tredjedelen togs i anspråk av utbildning, drift, underhåll och utveckling av IT-systemen, samt andra stöd- och ledningsfunktioner.

Sedan 1992 har på grund av rationaliseringar och anslagsminskningar antalet anställda på skattemyndigheterna och RSV minskat med ca 2 400 personer. Samtidigt har det skett en intern omfördelning av resurser från ren ärende- och deklarationshantering (s.k. grundhantering) till skattekontroll. De senaste åren har emellertid även den tid som lagts ned på revision och skrivbordskontroll minskat.

12.3 Tabell.

Skatteförvaltningens personalresurser i årsarbetskrafter.

Hours of work in the Tax Administration (National Tax Board, NTB + Regional Tax Authorities, RTAs expressed as staff years.

	1994	1995	1996	1997	1998
Service (SKM) (Service (RTA))	680	672	646	637	686
Grundhantering (SKM) (Basic processing (RTA))	2 566	1 996	1 597	1 494	1 504
Skrivbordskontroll (SKM) (Desk audits (RTA))	1 641	2 177	2 232	2 108	1 851
Revision (SKM) (Field audits (RTA))	1 367	1 482	1 485	1 463	1 329
Skattenämnd/process (SKM) (Tax disputes (RTA))	165	164	172	183	182
SKM:s operativa beskattningsuppg Operational taxation tasks at RTA level	6 419	6 491	6 132	5 885	5 552
Folkbokföring (SKM) (Population registration (RTA))	755	709	656	614	595
Fastighetstax. (SKM) (Property valuation (RTA))	233	263	344	197	206
SKM:s operativa uppg. All operational tasks at RTA level	7 407	7 463	7 132	6 696	6 352
RSV:s op. arbetsuppgifter (Operational tasks performed by NTB)	32	32	38	30	34
Skatteförvaltningens operativa uppgifter All operational tasks (RTA + NTB)	7 439	7 495	7 170	6 726	6 386
Lednings- och stöd funktioner (RSV + SKM) Management & support funkt. (NTB+RTA)					
Materiell styrning (Legal support)	224	233	266	280	294
Utbildning m.m. (Training)	705	804	688	706	602
ADB (Information Technology)	584	599	615	615	634
Övr lednings och stödfunktioner (Other management and support functions)	1 792	1 801	1 831	1 713	1 745
Summa Skatteförvaltningen Total	10 744	10 932	10 570	10 040	9 661

Anm 1: 1 årsarbetskraft (staff year) = 200 dagar (days) = 1 600 arbetstimmar (workhours).

Anm 2: Arbetstid på RSV ingår till den del tiden beräknas belöpa på skatteförvaltningens verksamhet.

Källa: RSV:s årsredovisningar 1997 och 1998 samt RSV:s tredredovisning för 1998.

1) Verksamhetsområde samhällsservice svarar för folkbokföring och allmänna val, samt service, information, publikationer och blanketter.

Kronofogdemyndigheterna räknas inte till skatteförvaltningen utan utgör en särskild förvaltningsgren inom vad som ofta kallas RSV-koncernen, nämligen exekutionsväsendet. Kronofogdemyndigheterna har bl.a. till uppgift att driva in obetalda skatter och allmänna avgifter (allmänna mål) samt privaträttsliga fordringar (enskilda mål).

År 1988 slogs de tidigare 81 kronofogdemyndigheterna samman till 24 länsmyndigheter. Den 1 juli 1994 indelades myndigheterna i åtta samverkansområden för att den 1 januari 1997 slås samman till tio regionala myndigheter.

12.4 Tabell. Kronofogdemyndigheternas personalresurser i årsarbetskrafter.

Hours of work at the Regional Enforcement Authorities expressed as staff years.

	1994	1995	1996	1997	1998
Förebyggande verksamhet (<i>Information</i>)	11	12	12	12	11
Betalningsföreläggande m.m. (<i>Injunctions to pay etc.</i>)	235	216	202	205	198
Indrivning (<i>Debt collection</i>)	1 688	1 671	1 611	1 806	1 777
Fastighetsförsäljning (<i>Sale of real estate</i>)	189	177	147	130	96
Konkurstillsyn (<i>Bankruptcy supervision</i>)	87	91	85	84	79
Skuldsanering (<i>Debt relief</i>)	32	63	68	73	58
Administration (<i>Administration</i>)	480	429	447	376	358
Egen utbildning (<i>Training</i>)	133	163	176	0	0
Koncernövergripande (<i>Service-wide tasks</i>)	30	30	27	0	0
Summa KFM (total)	2 883	2 849	2 773	2 684	2 576

Anm: 1 årsarbetskraft (*Staff year*) = 200 dagar (*days*) = 1600 arbetstimmar (*workhours*).

Källa: RSV:s årsredovisningar 1997 och 1998.

12.5 Tabell. Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets anslagsutgifter, mkr.

Budget expenditure by the Tax Administration and the Enforcement Service, MSEK.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Folkbokföring (<i>Population registration</i>)	438	424	421	379	394	381	..
Fastighetstaxering (<i>Property valuation</i>)	293	213	220	201	274	190	..
Beskattning (<i>Taxation</i>)	3 958	3 973	3 726	3 926	4 255	4 237	..
Skatteförvaltningen (The Tax Administration)	4 689	4 610	4 367	4 506	4 923	4 808	..
Exekutionsväsendet (<i>The Enforcement Service</i>)	1 137	1 153	1 187	1 181	1 342	1 322	..
Allmänna val General Elections	13	13	269	102	9	35	..
Övriga utg o inkomster, netto (<i>Other expenditure and income, net</i>)	543	32	61	- 268	- 181	- 188	..
Totalt (Total)	6 382	5 808	5 884	5 521	6 093	5 977	6 096

Källa: RSV:s årsredovisningar för 1993/94, 1997 och 1998. På grund av omläggning av redovisningen i årsredovisningen kan endast den totala anslagsutgiften 1998 redovisas.

Sammantaget förbrukade skatteförvaltningen och exekutionsväsendet, dvs RSV, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna, ca sex miljarder kr 1998. Beskattningsverksamheten står för ca 70 procent av denna summa. Sedan 1992 har anslagsutgifterna i löpande priser (bortsett från tillfälliga utgifter 1992 i samband med folkbokföringsreformen) ökat med ca fyra procent, vilket med hänsyn till pris- och löneutvecklingen innebär en real anslagsminskning.

12.6 Tabell. Skatteförvaltningens och exekutionsväsendets regionindelning*.

The Tax Administration's and the Enforcement Service's division into regions.

Län	Skattemyndighet	Kronofogdemyndighet
County	Regional Tax Authority	Regional Enforcement Authority
Stockholms		
Gotlands	Stockholm	Stockholm
Östergötlands		
Jönköpings	Linköping	Jönköping
Kronobergs		
Kalmar		
Blekinge		
Hallands	Växjö	Kalmar
Skåne	Malmö	Malmö
Västra Götalands	Göteborg	Göteborg
Värmlands		
Örebro	Örebro	Karlstad
Uppsala		
Södermanlands		
Västmanlands	Västerås	Eskilstuna
Dalarnas		
Gävleborgs	Gävle	Gävle
Västernorrlands		
Jämtlands	Östersund	Härnösand
Västerbottens		
Norrbottens	Luleå	Umeå

*) Respektive skattemyndighet och kronofogdemyndighet namnges efter sin huvudort.

Each regional authority is named after the city where its head office is located.

12.3.2 Tullverket

Tullverket, som tidigare bestod av Generaltullstyrelsen och tolv regionala tullmyndigheter, har från den 1 juli 1999 en ny organisation. Under den centrala förvaltningen – huvudkontoret – är Tullverket indelat i sex regioner. Inom regionerna har tullverket verksamhet – förutom på huvudorterna Haparanda, Sundsvall, Stockholm, Karlshamn, Malmö och Göteborg – vid sammanlagt 43 tullkontor. Tullen har ca 2 600 medarbetare. År 1998 uppgick den sammanlagda arbetstiden till 3 825 000 timmar, vilket kan räknas om till ca 2 400 årsarbetskrafter.

12.7 Tabell.

Tullverkets personalresurser i årsarbetskrafter*.

Hours of work in the Customs service expressed as staff years.

	1996	1997	1998
Uppbörd (<i>Collection</i>)	938	922	956
In- och utförelsestrukturer (<i>Restrictions on imports and exports</i>)	1 102	1 111	1 100
Utrikeshandelsstatistik (<i>Trade statistics</i>)	188	189	191
Övriga uppgifter (<i>Other tasks</i>)	117	142	143
Summa	2 344	2 364	2 391

* 1 årsarbetskraft (staff year) = 1.600 timmar (workhours). Tid för gemensam adm m.m. har fördelats på verksamhetsgrenarna.

Källa: Tullverkets årsredovisning 1998. Omräkning till årsarbetskrafter av RSV.

En av Tullverkets viktigaste uppgifter är att ta in tullar, skatter och andra avgifter. Verksamhetsgrenen uppbörd, som närmast motsvarar det beskattningsarbete som utförs inom skatteförvaltningen, har till mål att effektivt fastställa och uppbära tullar, mervärdesskatt och andra skatter samt avgifter.

Tullgränserna har flyttats i och med Sveriges inträde i EU. Betalningarna till Tullverket vid handel med "tredje land" (länder utanför EU) uppgår till ca 40 miljarder. Huvuddelen av moms och andra skatter inlevereras till den svenska staten medan tullavgifterna i huvudsak går till EU.

12.8 Tabell.

Betalningar till Tullverket, mkr.

Revenue collected by Customs, MSEK.

	1996	1997	1998
Moms (VAT)	34 115	38 017	38 122
Tullmedel (<i>Customs duties</i>)	3 113	3 490	3 291
Övriga avgifter och skatter (<i>Other taxes and duties</i>)	185	309	356
Medel för andra myndigheters räkn. (<i>Other revenue</i>)	827	855	66
Summa	38 240	42 671	41 835

Källa: Tullverkets årsredovisning 1998.

12.3.3 Tingsrätterna som beskattningsmyndigheter

Tingsrätterna utför administrativa beskattningsuppgifter när det gäller uttag av stämpelskatt vid fastighetsöverlåtelser m.m. samt beslut om arvsskatt när bouppteckningar registreras.

Vad gäller stämpelskatt medverkar tingsrätterna i egenskap av inskrivningsmyndigheter och beviljar lagfarter. Då registreras de köpeskillningar som ligger till grund för skatten. Själva lagfartshandlingen utfärdas av Lantmäteriverket som också redovisar skatten. Betalning sker i allmänhet genom postförskott.

Arvsskatten baseras på bouppteckningar. År 1998 var antalet ärenden vid bouppteckningsfunktionerna ca 103 000, varav ca 84 000 bouppteckningar. Den administrativa personal som arbetar med bouppteckningar vid tingsrätterna uppgick år 1998 till 164 personer (motsvarande 105 årsarbetskrafter). En stor del av personalen arbetar tidvis med andra uppgifter inom tingsrätten. De juristerresurser som utnyttjas för granskning av bouppteckningar uppgick 1998 till ca 43 årsarbetskrafter (av tiden belöper 38 åa på notarier och 5 åa på domare)

I årets budgetproposition föreslår regeringen att riksdagen uttalar att bouppteckningsverksamheten skall föras över från domstolsväsendet till skatteförvaltningen. Denna reform kan träda i kraft tidigast den 1 juli 2001.

12.3.4 Övriga myndigheter

Vägtrafikskatt betalas till Vägverket som också svarar för bilregistret. Riksskatteverket är dock central förvaltningsmyndighet och Skattemyndigheten i Örebro är beskattningsmyndighet.

Ekonomistyrningsverket, som inrättades den 1 juli 1998 genom en utbrytning av vissa av de uppgifter som tidigare ankommit på Riksrevisionsverket, medverkar i skattesystemet genom att svara för riksbokföringen, som omfattar statens inkomster och utgifter. Ekonomistyrningsverket gör också prognoser över statens inkomster.

12.4 Rättsväsendet och skatterna²

Bortsett från tingsrätternas administration av arvsskatt så avser rättsväsendets hantering av skatter dels tvister vid de allmänna förvaltningsdomstolarna (länsrätterna, kammarrätterna och regeringsrätten), dels skattebrott (polis, åklagare, tingsrätterna, hovrätterna, högsta domstolen samt kriminalvården).

12.4.1 Överklaganden

Om en skattebetalare är missnöjd med skattemyndighetens beslut om taxeringen är den normala gången att han begär omprövning hos myndigheten. Om skattemyndigheten inte ändrar sitt beslut kan han överklaga till länsrätten och därefter till kammarrätten. I sista hand finns möjligheten att begära prövningstillstånd hos regeringsrätten.

Skattemyndigheten kan naturligt nog inte överklaga sina egna beslut, men RSV kan överklaga skattemyndighetens beslut. Går länsrättens beslut skattemyndigheten emot kan skattemyndigheten överklaga hos kammarrätt. RSV kan begära prövningstillstånd hos regeringsrätten på samma sätt som den skattskyldige.

Den skattskyldige har också möjlighet att få en rättsfråga bedömd i förväg genom s.k. förhandsbesked. Då vänder man sig till Skatterättsnämnden, som är en fristående myndighet, men vars kanslifunktioner sköts av RSV. Förhandsbesked kan överklagas hos regeringsrätten.

12.4.2 Skattebrott

Misstänker skattemyndigheten att en skattskyldig begått skattebrott anmäler man detta till åklagarmyndigheten. Det finns sju åklagardistrikt i Sverige. Dessutom fungerar Ekobrottsmyndigheten (EBM) som en åklagarmyndighet som specialiserat sig på ekonomisk brottslighet, dit skattebrott räknas.

Åklagarna leder sedan utredningen, som normalt utförs av polisen. På EBM finns poliser som arbetar med ekonomisk brottslighet. Under 1998 har också skattebrottsenheter inrättats vid skattemyndigheterna, där utredare arbetar med skattebrottsutredningar under åklagares ledning.

Liksom för andra brott är första instans tingsrätten, vars beslut kan överklagas till hovrätten. Högsta instans är Högsta Domstolen.

När personer döms till fängelse för skattebrott kommer också kriminalvården med i bilden.

12.5 Vad kostar skatteadministrationen?

Skatter påverkar ekonomin på flera sätt. Bortser man från skatternas inverkan på utbud och efterfrågan i ekonomin kan den administrativa börda som skattesystemet lägger på skattebetalare, uppgiftslämnare och myndigheter delas upp på

- fullgörandekostnader (skattebetalare och uppgiftslämnare) och
- administrationskostnader (statliga myndigheter)

Fullgörandekostnaderna beräknades i detta sammanhang till 9,3 miljarder kr, vilket motsvarade ca 1% av skatteinkomsterna. Skattesystemets *administrationskostnader* motsvarar statens förvaltningsutgifter för beskattningen, varav merparten belöper på skatteförvaltningen. I samband med utvärderingen av skattereformen beräknades dessa administrationskostnader år 1992 till 4,7 miljarder kr, varav 85 procent (4,0 miljarder kr) belöpte på skatteförvaltningen och 7 procent på kronofogdemyndigheterna. Det motsvarade då ca 0,5 procent av skatteinkomsterna.

12.9. Tabell.

Skattesystemets administrationskostnader år 1992, mkr och procent.

Administration costs of the tax system in 1992, MSEK and percent.

	Mkr MSEK	Procent Percent
Skatteadministrationen		
Skatteförvaltningen (exkl folkbokföring o fast tax) (The Tax Administration (excl pop registration etc))	4009	85%
Tullväsendet (moms o punktskatter) (Customs (VAT and excise duties))	100	2%
Kronofogdemyndigheterna (The Enforcement Authorities)	320	7%
Rättsväsendet		
Förvaltningsdomstolar (Administrative courts)	175	4%
Polisväsendet (Police)	45	1%
Åklagarväsendet (Public Prosecution Authorities)	30	1%
Allmänna domstolar (General Courts)	27	1%
Kriminalvård (Prison Service)	15	0%
Summa	4721	100%

Källa: Malmer, H, Persson, A., Tengblad, Å., Århundradets skattereform. Effekter på skattesystemets driftskostnader, skatteplanering och skattefusk, Fritzes 1994.

² Till Rättsväsendet räknas egentligen också kronofogdemyndigheterna (jfr utgiftsområde 4 i statsbudgeten). Indrivning av skatter är emellertid en uppgift som i de flesta länder utförs av skattemyndigheterna själva. Det är därför rimligt att här betrakta den som en funktion som ingår i skatteadministrationen.

Ingen ny beräkning av motsvarande omfattning har gjorts sedan 1992. Det mesta tyder dock på att administrationskostnaderna i reala termer har minskat. Som framgår av tabell 12.5 ovan har skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (som 1992 svarade för över 90 procent av administrationskostnaderna) bara ökat sina anslagsutgifter med 4 procent i *löpande* priser, vilket motsvarar en real kostnadsminskning. Vad gäller övriga myndigheter har Tullverkets befattning med moms och punktskatter minskat sedan EU-inträdet 1995. Vidare har antalet skattemål i hos förvaltningsdomstolarna minskat påtagligt sedan början av 1990-talet, främst på grund av införandet av nuvarande mycket vidsträckt överprövningsrätt för skattemyndigheterna. Polisens, åklagarväsendets, de allmänna domstolarnas och kriminalvårdens kostnader är marginella i sammanhanget, men inte heller här har det skett någon ökning av ärendevolymen som skulle kunna påverka den allmänna tendensen.

Källor och lästips

Ytterligare information om skatteadministrationens organisation, arbetsuppgifter, prestationer, bemanning och kostnader kan inhämtas ur **årsredovisningarna** som lämnas av alla statliga myndigheter senast 1 mars varje år och andra publikationer som är specifika för respektive myndighet.

Årsredovisning för skatteförvaltningen och exekutionsväsendet (RSV 165), har utkommit sedan budgetåret 1993/94. Dessutom utkommer årligen **Riksskatteverkets verksamhetsberättelse** (RSV 100), som på ett lättillgängligt sätt sammanfattar en del av innehållet i årsredovis-

ningen. En tredje årspublikation som kan nämnas i detta sammanhang är **Kronofogdemyndigheternas verksamhet** (RSV 914), som innehåller verksamhetsstatistik för exekutionsväsendet. **Riksskatteverket, Organisation och uppgifter** (RSV 116) är en detaljerad beskrivning av vilka arbetsuppgifter som åligger verkets olika avdelningar och enheter.

Ytterligare information om skatteförvaltningen och exekutionsverket kan hämtas från Riksskatteverkets hemsida (www.rsv.se). Information om tullen finns på Tullverkets hemsida (www.tullverket.se).